

EGYRE TÖBBEN BÚCSÚZTATJÁK KÜLFÖLDÖN AZÓÉVET – NÉPSZERŰEK A VIDÉKI CÉLPONTOK IS

Divatba jött a hagyományörző szilveszterezés

Ha nem is egyik évről a másikra, de folyamatosan változnak a szilveszterezési szokások, már a tíz évvel ezelőttiekhez képest is másképp búcsúztatja az óévet a többség, nem beszélve a húsz-harminc évvel ezelőtti szokásokról.

» ANTAL ERIKA

Míg néhány évtizede szilveszterkor a baráti társaságok valamelyik otthonában gyűltek össze, s közösen gondoskodtak az enni- és innivalóról, ma inkább közösen bérelnek egy hétvégi házat valahol a várostól távol, vagy egy vendéglőben, esetleg klubban búcsúztatják az óévet. Ugyanakkor egyre nő azoknak a száma is, akik külföldre utaznak.

Baráti társaságok a vendéglőkben

Aki otthonától távolabb, vidéken szilveszterezik, az már időben lefoglalta a szállást, gondoskodott az ellátásról. Ahogy a vendéglőkben is már ősze, legkésőbb novemberben le kellett foglalni az asztalt. Az éttermekben nagyobb baráti társaságok szoktak összegyűlni. Általában úgy szokták megszervezni, hogy ha két-három társaságot fogadnak, azok ízlése, igénye ne legyen nagyon eltérő. „Körülbelül ugyanazokat az ételeket és italokat szeressék, és a zenei ízlésük is legyen megegyező. Így nem zavarják egymást, sőt sokszor össze

Új szokás. Egyre többen köszöntik az új évet egzotikus tengerparton

is vegyülnek a multság során” – magyarázta érdeklődésünkre az egyik erdélyi étterem menedzsere.

Szilveszter külföldön

Ugyancsak divat lett az utóbbi években a külföldi szilveszterezés. Kelemen Barna idegenforgalmi szakember lapcsaládunknak elmondta, egyre többen választanak

egzotikus országot, ahol a szilvesztert is megünnepelehetik. „Dominika, Indonézia, Mexikó, Karib-tengeri szigetek, Thaiföld a legnépszerűbbek, aminek az is az egyik magyarázata, hogy egyre olcsóbbak a repülőjegyek” – magyarázta Kelemen Barna, hozzátéve, kezd elterjedni a szokás, hogy repülőjegyet, nyaralást, kirándulást ajándékoznak egymásnak a családtagok.

Esztal idöben lefoglalják a szilveszteri utat vagy a következö évi nyaralást.

A közelebbi, Európán belüli célpontok között Bécs utcai szilvesztere nagyon vonzó, de ugyanakkor Róma, Barcelona, Milánó, Párizs, Lisszabon is kedvelt helyszín egy néhány napos kiruccanásra. Azok körében, akik csak pihenni vágnak, népszerű a fürdőhelyeken, wellnessekben való szilveszterezés, például Hajdúszoboszlón, Gyulán, Szegeden, Nyíregyházán, Debrecenben.

Változó trendek

Nagyon trendi lett ugyanakkor mostanában a hagyományörző vidékekre utazni, olyan panzióban tölteni néhány napot, ahol a hagyományokra alapozzák a vendéglátást. Máramaros az egyik olyan hely, ahova sokan ellátogatnak, mert az épített örökség mellett a táj szépsége is vonzó, ugyanakkor a hagyományos ételeket és italokat is végig lehet kóstolni, akár azok elkészítését is megfigyelni vagy abban részt venni. Nagy Enikő marosvásárhelyi marketingmenedzser munkatársainak szervez hasonló év végi kiruccanást. „Harmincan leszünk, van, aki a párjával jön, mások a gyerekeiket is hozzák. Van jakuzzi, van egy dézsa is a panzióban, de a közelben szánkózásra is van lehetőség, ha lesz hó. A vidékre jellemző ételeket kértünk helyben termelt alapanyagokból, a sertést, a tyúkot is ott nevelték, azokból főzik a szilveszteri vacsorát vagy az újévi ebédet” – magyarázta Nagy Enikő.

Termékvisszaváltás: a kereskedő üzletpolitikájától is függ

» HAJNAL CSILLA

Karácsony után gyakori a méretük miatt nem megfelelő vagy nem tetsző ajándékok visszavitele, ugyanakkor nem ritka az sem, hogy a fogyasztók hibás termékekkel térnek vissza a boltba. A két eset között az a különbség, hogy míg a hibás termékeknél a fogyasztók élhetnek törvény adta jogaikkal, addig a hibátlan termékeknél nem a törvény szabályozza a kereskedő viszonyulását, hanem csakis saját üzletpolitikáján múlik, hogy visszaveszi-e, vagy sem.

Nem tetsző vagy rossz méretű termék esetén csak a kereskedő jóindulatán, illetve vásárlóbarát üzletpolitikáján múlik, hogy a bizonylattal együtt visszavitt ajándékot kicseréli-e másira, vagy esetleg biztosítja a termék árának levásárlását az üzletében. Az erdélyi fogyasztók tapasztalata szerint a legtöbb boltban vásárlóbarát üzletpolitikát alkalmaznak, azaz nem utasítják el őket akkor sem, ha nem hibás a termék, csak éppen nem megfelelő számukra, és legtöbbször vásárlási utalványra cserélik a terméket, amely saját boltjukban levásárolható, illetve más terméket adnak cserébe. Arra is van példa, hogy visszaadják a vételárát, bár erre jóval kevesebb kereskedő hajlandó.

Törvény szerint elsősorban a kijavítás a cél

A hatályban lévő törvények értelmében, ha hibás termékről van szó, a kereskedőnek egy háromlépcsős rendszert kell figyelembe vennie. Elsősorban arra kell törekednie, hogy a hibás terméket saját szervizükben megjavítsa legtöbb tizennégy napon belül. Ha ez nem lehetséges, második lépésként kicserélheti egy ugyanolyan termékre, amennyiben van

raktáron, illetve csak harmadik opcióként adhatja vissza a vételárát – mondta el kérdésünkre Laurențiu Moldovan, a Hargita Megyei Fogyasztóvédelmi Felügyelőség vezetője, hozzátéve, hogy talán nem ez a sorrend volna a legmegfelelőbb.

Ki kell próbálni a terméket vásárlás előtt

Romániában még nem létezik olyan törvény, amely az „offline”, azaz a hagyományos boltokban vásárolt termékek esetében a visszavétel vagy a csere iránti igénylés időtartamát szabályozná. Magyarországon az egyes tartós fogyasztási cikkekre vonatkozó kötelező jótállásról szóló törvény értelmében ha a fogyasztó három munkanapon belül jelzi a termékcsere iránti igényét, a kereskedő köteles kicserélni az adott terméket. Németországban ez a jótállási idő akár harminc napra is felmehet. Itthon ez az idő akkor jár le, amikor kilépünk a termékkel a boltból – mondta Laurențiu Moldovan. Ennek az az elméleti magyarázata, hogy a fogyasztónak lehetősége van ellenőrizni a megvásárolt terméket, sőt a kereskedőnek törvényi kötelezettsége kipróbálni a vásárló előtt, hogy működik-e az eladásra szánt termék. Sok esetben azonban ez nem valósul meg, és a vásárló csak otthon szembesül a hibás termékkel. Jó tisztában lenni azzal, hogy fogyasztóként jogunkban áll mindent kipróbálni megvásárlás előtt. „A nagyobb áruházak jobban ismerik a törvényt, ezért ritkán fordul elő, hogy nem engedik kicsomagolni a termékeiket vásárlás előtt, inkább kisebb boltokra jellemző ez” – tette hozzá a Hargita Megyei Fogyasztóvédelmi Felügyelőség vezetője. Bár néha előfordul, hogy a nagyobb áruházak dolgozói sincsenek tisztában a fogyasztók jogaival,

Hibás termékek esetén a kereskedőt elsősorban a termék kijavítására kötelezi a törvény

ahogy ez B. A. nyáradszeredai édesanyával is történt egy marosvásárhelyi nagyáruházban: „Tavaly karácsony előtt két héttel vásároltunk a kislányunknak egy távirányítós autót. Amikor az ajándékozásra került a sor, kiderült, hogy a távirányító nem működik. Szerencsére kibontottuk karácsony estéje előtti nap, karácsony napján pedig visszavittem. Persze nem vették vissza, azzal érvelve, hogy az a fajta autó már nincs raktáron, nem tudják visszacsereélni. Hajlandó lettem volna felpótolni is az árát, de egyszerűen szóba sem álltak velem. Sajnos maradtam a kárral, plusz vettem egy másik távirányítós autót” – panasolta lapcsaládunknak az édesanya,

aki akkor nem tudta, hogy fogyasztóként jogában áll kipróbálni a terméket vásárlás előtt, ha pedig a kereskedő ezt nem engedi meg, feljelentést tehet ellene a fogyasztóvédelmi hivatalnál.

Moldovan Laurențiu, a Hargita Megyei Fogyasztóvédelmi Hivatal vezetője elmondta, ötezer lej büntetést rónak ki arra a boltra, amely nem engedi kibontani és kipróbálni a termékeket vásárlás előtt, amennyiben feljeleníti őket a fogyasztó. Ünnepek előtt talán kicsivel többen jelezték panaszukat a fogyasztóvédő hivatalban, mint máskor, de egész évben vannak hasonló esetek – tette hozzá a hivatal vezetője.